C/2025/648

10.2.2025.

PADOMES IETEIKUMS,

(2025. gada 21. janvāris),

ar ko nosaka Nīderlandes neto izdevumu virzību

(C/2025/648)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. pantu,

ņemot vērā Regulu (ES) 2024/1263 un jo īpaši tās 19. pantu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

(1) Reformētā ES ekonomikas pārvaldības sistēma stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Reformētās ES ekonomikas pārvaldības sistēmas pamatelementi ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību ([1]) kopā ar grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu ([2]) un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES par dalībvalstu budžeta struktūrām ([3]). Sistēmas mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Tā arī veicina valstu atbildību, un tajā ir likts lielāks uzsvars uz vidēju termiņu apvienojumā ar noteikumu efektīvāku un konsekventāku izpildi.

(2) Jaunajā ekonomikas pārvaldības sistēmā būtiska vieta ir valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajiem plāniem, kurus dalībvalstis iesniedz Padomei un Komisijai. Šiem plāniem būtu jāpalīdz sasniegt divus mērķus: i) nodrošināt cita starpā, ka līdz korekcijas perioda beigām vispārējās valdības parāds ticami samazinās vai saglabājas piesardzīgos līmeņos un ka valdības budžeta deficīts vidējā termiņā tiek samazināts un saglabāts zem atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP, un ii) nodrošināt reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Tādēļ katrā plānā ir jāiekļauj vidēja termiņa saistības attiecībā uz neto izdevumu ([4]) virzību, kas faktiski paredz budžeta ierobežojumu uz plāna darbības laiku, kas aptver četru vai piecu gadu laikposmu (atkarībā no dalībvalsts likumdošanas cikla parastā ilguma). Turklāt plānā ir jāpaskaidro, kā dalībvalsts nodrošinās reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos (tai skaitā attiecīgā gadījumā tajos, kuri attiecas uz makroekonomiskas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNNP)), un kā dalībvalsts pievērsīsies Savienības kopīgajām prioritātēm. Fiskālās korekcijas periods aptver četru gadu laikposmu, un to var pagarināt ne vairāk kā par trīs gadiem, ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu, kas atbilst Regulā (ES) 2024/1263 noteiktajiem kritērijiem.

(3) Pēc tam, kad plāns ir iesniegts, Komisija saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 novērtē, vai tas atbilst minētās regulas prasībām.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Neto izdevumi atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 2. pantā sniegtajai definīcijai ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz Savienības fondu ieņēmumi, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(4) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 18. pantu, ņemot vērā novērtējumu un pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, Padomei ir jāiesaka dalībvalstij iesniegt pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu, ja tā uzskata, ka plāns neatbilst minētās regulas 16. panta 2., 3. un 5. punktā noteiktajām prasībām.

(5) Ja dalībvalsts neiesniedz pārskatītu plānu Regulā (ES) 2024/1263 noteiktajā termiņā vai ja pārskatītais plāns neatbilst minētās regulas 16. panta 2., 3. un 5. punktā noteiktajām prasībām, Padomei pēc Komisijas ieteikuma būtu jāpieņem ieteikums, lai saskaņā ar 19. pantu noteiktu attiecīgās dalībvalsts neto izdevumu virzību, un attiecīgā gadījumā jāapstiprina reformu un investīciju saistību kopums, kas ir fiskālās korekcijas perioda pagarināšanas pamatā.

APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR NĪDERLANDES VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLI STRUKTURĀLO PLĀNU

(6) Nīderlande savu valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu Padomei un Komisijai iesniedza 2024. gada 15. oktobrī. Iesniegšana notika Regulas (ES) 2024/1263 36. pantā noteiktā termiņa pagarinājumā, kam bija piekritusi Komisija, ņemot vērā Nīderlandes norādītos iemeslus.

Process pirms plāna iesniegšanas

(7) Pirms plāna iesniegšanas Nīderlande pieprasīja tehnisko informāciju ([5]), kuru Komisija sniedza 2024. gada 21. jūnijā un publicēja 2024. gada 15. oktobrī ([6]). Tehniskajā informācijā tiek norādīts strukturālās primārās bilances līmenis 2028. gadā, kurš ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā saglabājas zem 3 % no IKP un vispārējās valdības parāds vidējā termiņā saglabājas zem 60 % no IKP, ja pēc četru gadu korekcijas perioda beigām netiek veikti papildu budžeta pasākumi. Vidējs termiņš tiek definēts kā desmit gadu laikposms, kas seko korekcijas perioda beigām. Tehniskā informācija tika sagatavota un nosūtīta dalībvalstij saskaņā ar diviem scenārijiem: scenāriju, kas nodrošina atbilstību deficīta noturības nosacījumam ([7]) atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 9. panta 3. punktam, un scenāriju bez šā nosacījuma. Tehniskajā informācijā par Nīderlandi ir noteikts – lai četru gadu korekcijas perioda laikā nodrošinātu atbilstību piemērojamajiem fiskālajiem noteikumiem un pamatojoties uz Komisijas pieņēmumiem, kas ir 2024. gada jūnijā nosūtīto iepriekšējo norādījumu pamatā, strukturālajai primārajai bilancei korekcijas perioda beigās (2028. gadā) vajadzētu būt vismaz 0,1 % apmērā no IKP (scenārijā bez deficīta noturības nosacījuma), kā norādīts turpmākajā tabulā. Informācijai – ņemot vērā deficīta noturības nosacījumu, strukturālajai primārajai bilancei korekcijas perioda beigās (2028. gadā) būtu jāsasniedz vismaz 0,1 % no IKP. Tomēr Nīderlandei, kura ir tiesīga saņemt tehnisko informāciju, deficīta noturības nosacījums nav obligāts.

1. tabula. Tehniskā informācija, ko Komisija iesniedza Nīderlandei

Korekcijas perioda pēdējais gads	2028
Strukturālās primārās bilances minimālā vērtība (% no IKP) scenārijā bez deficīta noturības nosacījuma	0,1
Tikai informācijai: strukturālās primārās bilances minimālā vērtība (% no IKP) scenārijā ar deficīta noturības nosacījumu	0,1

Avots: Komisijas aprēķini.

([5]) Dalībvalstīm un Ekonomikas un finanšu komitejai nosūtāmie iepriekšējie norādījumi ietver tehnisko informāciju i) bez korekcijas perioda pagarinājumu un ar to (attiecīgi par četriem un septiņiem gadiem) un ii) ar deficīta noturības nosacījumu un bez tā. Tie ietver arī galvenos sākotnējos nosacījumus un Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmas pamatā esošos pieņēmumus. Atsauces trajektorija tika aprēķināta, pamatojoties uz metodiku, kas aprakstīta Komisijas *2023. gada parāda ilgtspējas pārskatā* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Tās pamatā ir Eiropas Komisijas 2024. gada pavasara prognoze un tās vidēja termiņa pagarinājums līdz 2033. gadam, un ilgtermiņa IKP pieaugums un novecošanas izmaksas atbilst Komisijas un Padomes kopīgajam *2024. gada ziņojumam par novecošanu* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#netherlands.

([7]) Regulas (ES) 2024/1263 8. pantā noteiktais deficīta noturības nosacījums ir šāds: strukturālās primārās bilances ikgadējais uzlabojums ir 0,4 procentpunkti no IKP (vai 0,25 procentpunkti no IKP, ja korekcijas periods tiek pagarināts), līdz strukturālais deficīts ir mazāks par 1,5 % no IKP.

(8) Nīderlande un Komisija 2024. gada jūlijā un augustā risināja Regulas (ES) 2024/1263 12. pantā paredzēto tehnisko dialogu. Dialoga galvenās tēmas bija Nīderlandes paredzētā neto izdevumu virzība un tās pamatā esošie pieņēmumi, kā arī reformas un investīcijas, ko paredzēts īstenot, lai reaģētu uz galvenajām Eiropas pusgada gaitā apzinātajām problēmām un pievērstos Savienības kopīgajām prioritātēm, kas ir taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, sociālā un ekonomiskā noturība, enerģētiskā drošība un aizsardzības spēju palielināšana.

(9) Saskaņā ar Nīderlandes plānā sniegto informāciju pirms iesniegšanas nenotika apspriešanās ar attiecīgajām valsts ieinteresētajām personām (arī sociālajiem partneriem), kā paredzēts Regulas (ES) 2024/1263 11. panta 3. punktā, saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 36. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētajiem pārejas noteikumiem.

(10) Valsts padome (kā Nīderlandes neatkarīga fiskālā iestāde) sniedza atzinumu ([8]) par makroekonomikas prognozi un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, kas ir daudzgadu neto izdevumu virzības pamatā. Valsts padome secināja, ka ir sagaidāms – publiskās finanses 2024. un 2025. gadā atbildīs Eiropas Līguma vērtībām. Tomēr neto izdevumu virzība vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā neatbilst regulas prasībām un, lai izpildītu regulas prasības, Nīderlandei būs jāveic fiskālas darbības papildus pasākumiem, ko valdība izklāstījusi 2025. gada budžeta projektā.

(11) Plāna projekts kopā ar 2025. gada budžeta projektu tika iesniegts valsts parlamentam 2024. gada 17. septembrī. 2024. gada 14. oktobrī valsts parlamentam tika iesniegts pārskatīts plāns.

Citi saistīti procesi

(12) Nīderlande 2025. gada budžeta plāna projektu iesniedza 2024. gada 15. oktobrī. Komisija atzinumu par šo budžeta plāna projektu pieņēma 2024. gada 26. novembrī ([9]).

(13) Komisija 2024. gada 19. jūnijā secināja, ka Nīderlandē pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, Nīderlande saskaras ar neaizsargātību, kas saistīta ar lielu privātā sektora parādu saistībā ar mājokļu pārāk augsto novērtējumu tirgū, kam ir pārrobežu nozīme un kas, neraugoties uz dažiem uzlabojumiem, joprojām ir aktuāli ([10]).

(14) Padome 2024. gada 21. oktobrī adresēja Nīderlandei vairākus konkrētai valstij adresētus ieteikumus (KVAI) Eiropas pusgada ietvaros ([11]).

PLĀNA KOPSAVILKUMS UN KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

(15) Turpmāk ir sniegts plāna novērtējums, ko Komisija veica saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 16. pantu.

Konteksts: makroekonomiskā un fiskālā situācija un perspektīvas

(16) Ekonomiskā aktivitāte Nīderlandē 2023. gadā pieauga par 0,1 %. Stagnāciju noteica augstā inflācija un vājā ārējā vide, kas bremzēja eksportu. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi paredzamā ekonomikas izaugsme 2024. gadā ir 0,8 %, kas skaidrojama ar reālo algu pieaugumu, kas veicina privāto patēriņu. Paredzams, ka reālais IKP 2025. gadā palielināsies par 1,6 % un 2026. gadā – par 1,5 %. To sekmēs pastāvīgs algu pieaugums, inflācijas samazināšanās un uzlabota ārējā vide, kas veicinās tirdzniecību. Paredzams, ka prognozes periodā (t. i., 2024.–2026. gadā) potenciālais IKP Nīderlandē 2024. gadā pieaugs par 1,9 %, 2025. gadā – par 1,7 % un 2026. gadā – par 1,5 %, jo darbaspēka ieguldījums potenciālajā izaugsmē samazināsies no 0,9 % 2024. gadā līdz 0,5 % 2026. gadā. Bezdarba līmenis 2023. gadā bija 3,6 %, un saskaņā ar Komisijas prognozi tas 2024. gadā būs 3,7 %, 2025. gadā 3,8 % un 2026. gadā 3,9 %. Paredzams, ka inflācija (IKP deflators), kas 2023. gadā bija 7,3 %, 2024. gadā būs samazinājusies līdz 5,0 % un sasniegs 3,0 % 2025. gadā un 2,3 % 2026. gadā.

(17) Fiskālā ziņā Nīderlandes vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā bija 0,4 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi tas būs sasniedzis 0,2 % no IKP 2024. gadā un palielināsies līdz 1,9 % no IKP 2025. gadā un, balstoties uz nemainīgas politikas pieņēmumu, līdz 2,4 % 2026. gadā. Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozē ir ņemts vērā Nīderlandes 2025. gada budžeta projekts, kuru valdība valsts parlamentam ierosināja 2024. gada septembrī. Vispārējās valdības parāds 2023. gada beigās bija 45,1 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs samazinājusies līdz 43,3 %. Prognozēts, ka 2025. gada beigās tā pieaugs līdz 44,3 % un 2026. gada beigās līdz 46,6 %. no IKP Vidēja termiņa plānos norādītās politikas saistības Komisijas fiskālajās prognozēs kā tādas netiek ņemtas vērā, iekams tās nav pamatotas ar ticami paziņotiem un pietiekami precizētiem konkrētiem politikas pasākumiem.

([8]) Valsts padomes atzinums ir atrodams plāna II pielikumā.
([9]) Komisijas atzinums par Nīderlandes budžeta plāna projektu, 26.11.2024., C(2024)9062 final.
([10]) Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "2024. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete", COM(2024) 600 final, 4. papildinājums.
([11]) Padomes Ieteikums (2024. gada 21. oktobris) par Nīderlandes ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku.

Plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie makroekonomiskie pieņēmumi

(18) Nīderlandes vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns aptver laikposmu no 2025. līdz 2028. gadam, un tajā ir paredzēta fiskālā korekcija četru gadu laikā.

(19) Plānā ir ietverta visa informācija, kas jāsniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 13. pantu.

(20) Plānā valsts uzņemas saistības panākt 2. tabulā sniegto neto izdevumu virzību, kas laikposmā no 2025. līdz 2028. gadam atbilst neto izdevumu vidējam pieaugumam 4,2 % apmērā. Tehniskā informācija (lineāras korekcijas scenārijā) atbilst 2025.–2028. gada korekcijas perioda neto izdevumu vidējam pieaugumam 3,2 % apmērā. Lēsts, ka plānā norādītās neto izdevumu virzības rezultātā strukturālā primārā bilance korekcijas perioda beigās (2028. gadā) būs - 0,8 % no IKP. Šis rādītājs ir zemāks nekā Komisijas 2024. gada 21. jūnija tehniskajā informācijā sniegtais strukturālās primārās bilances minimālais līmenis 2028. gadam, t. i., 0,1 % no IKP ([12]). Plānā ir pieņemts, ka potenciālā IKP pieaugums pakāpeniski samazināsies no 2,1 % 2024. gadā līdz 1,4 % 2028. gadā. Turklāt plānā paredzēts, ka IKP deflatora pieauguma temps samazināsies no 5,1 % 2024. gadā līdz ievērojami zemākiem rādītājiem laikposmā no 2025. gada (2,7 %) līdz 2028. gadam (2,4 %).

2. tabula. Nīderlandes plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie pieņēmumi

	2024	2025	2026	2027	2028	Vidējais rādītājs plāna darbības laikā 2025.–2028. gadā
Neto izdevumu pieaugums (gadā, %)	6,9	6,8	3,5	2,1	4,3	4,2
Neto izdevumu pieaugums (kumulatīvi no 2023. gada bāzes, %)	6,9	14,1	18,1	20,7	25,9	neattiecas
Potenciālā IKP pieaugums (%)	2,1	1,8	1,7	1,5	1,4	1,6
Inflācija (IKP deflatora pieaugums) (%)	5,1	2,7	2,6	2,6	2,4	2,6

Avots: Nīderlandes vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns un Komisijas aprēķini.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības parādu

(21) Ja plānā norādītā neto izdevumu virzība un tās pamatā esošie pieņēmumi īstenosies, vispārējās valdības parāds saskaņā ar plānu pamazām palielināsies no 45,0 % no IKP 2024. gadā līdz 51,1 % no IKP korekcijas perioda beigās, kā norādīts nākamajā tabulā. Saskaņā ar plānu paredzams, ka pēc korekcijas vidējā termiņā (t. i., līdz 2038. gadam) parāda attiecība pārsniegs Līgumā noteikto atsauces vērtību 60 % no IKP 2033. gadā un sasniegs 70,7 % 2038. gadā.

3. tabula. Nīderlandes plānā norādītā vispārējās valdības parāda un bilances attīstība

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Valdības parāds (% no IKP)	45,1	45,0	46,7	49,7	50,1	51,1	70,7
Valdības bilance (% no IKP)	- 0,4	- 1,8	- 2,5	- 3,4	- 2,1	- 2,5	- 4,0

Avots: Nīderlandes vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns.

([12]) Scenārijā bez deficīta noturības nosacījuma.

Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības parāds turpina pieaugt un vidējā termiņā nenoturētos zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 60 % no IKP. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība neatbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta a) punktā un 16. panta 2. punktā noteiktajām prasībām attiecībā uz parādu.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības bilanci

(22) Pamatojoties uz plāna neto izdevumu virzību un pieņēmumiem, vispārējās valdības budžeta deficīts palielināsies no 1,8 % no IKP 2024. gadā līdz 2,5 % 2025. gadā un uz laiku palielināsies virs 3 % (3,4 %) 2026. gadā, pēc tam samazināsies līdz 2,1 % 2027. gadā, bet pēc tam atkal pieaugs līdz 2,5 % 2028. gadā. Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības bilance korekcijas perioda beigās (2028. gadā) nepārsniegtu atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Tomēr valdības budžeta deficīts desmit gadu periodā pēc korekcijas perioda (t. i., līdz 2038. gadam) pārsniegtu 3 % no IKP. Valdības budžeta deficīts 2029. gadā pārsniegtu Līgumā noteikto atsauces vērtību 3 % un pēc tam līdz 2038. gadam pakāpeniski palielinātos līdz 4,0 %. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība neatbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta b) punktā un 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz deficītu.

Plāna fiskālā stratēģija

(23) Plānā ir iekļauta orientējoša fiskālā stratēģija, kuras attiecīgo politikas pasākumu detalizēts izklāsts ir jāapstiprina vai jākoriģē un jāizskata skaitliski gada budžetos, tostarp, lai nodrošinātu šā Padomes ieteikuma īstenošanu. Valdības koalīcijas līgumā laikposmam no 2024. līdz 2028. gadam ir paredzēts ienākuma nodokļa samazinājums pilnvaru termiņa sākumā, ko kompensē pievienotās vērtības nodokļa palielināšana konkrētiem produktiem 2026. gadā, bet pilnvaru termiņa beigās paredzēts samazināt izdevumus, tajā skaitā attīstības palīdzībai, algām valsts sektorā un patvēruma jomā. 2025. gada budžeta plāna projektā ir konkretizēti politikas pasākumi, ar kuru palīdzību tiks sasniegts plānotais neto izdevumu pieaugums 2025. gadam 6,8 % apmērā ([13]).

Plānā paustie nodomi attiecībā uz reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties Savienības kopīgajām prioritātēm

(24) Plānā ir aprakstīta plānotā politika attiecībā uz reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kuras apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši KVAI, tai skaitā attiecībā uz MNNP, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Plānā ir iekļauts plašs saraksts ar vairāk nekā 70 reformām un investīcijām, kas vērstas uz ES kopīgajām prioritātēm, no kurām 14 tiek finansiāli atbalstītas ar Atveseļošanas un noturības mehānismu.

(25) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, tostarp Regulas (ES) 2021/1119 noteiktie klimata mērķi" plānā ir iekļautas vairāk nekā 20 reformas un investīcijas, piemēram, daudzgadu enerģētikas un klimata infrastruktūras programma, publiskā un privātā sektora pētniecības programmas saskaņā ar Digitālās ekonomikas stratēģiju un Nīderlandes Klimata fonds. Plānā ir aprakstīti arī atveseļošanas un noturības plāna (ANP) pasākumi tīkla pārslodzes novēršanai, energoinfrastruktūras būvniecībai un pētniecībai kvantiskās datošanas jomā. Plānā iekļauto reformu un investīciju mērķis ir īstenot KVAI, lai turpinātu centienus ilgtspējīgas lauksaimniecības jomā (2022., 2023. un 2024. gada KVAI), veicinātu pārkārtošanos uz atjaunīgo enerģiju, tajā skaitā veiktu investīcijas tīklā (2019., 2022., 2023. un 2024. gada KVAI), veicinātu investīcijas, pētniecību un inovāciju nolūkā atbalstīt zaļo un digitālo pārkārtošanos (2019., 2020. un 2022. gada KVAI) un novērstu transporta sastrēgumposmus (2019. gada KVAI). Plānā ir iekļautas reformas un investīcijas, lai īstenotu KVAI, kas attiecas uz makroekonomikas nelīdzsvarotības procedūru nolūkā paātrināt atjaunīgo energoresursu ieviešanu un palielināt investīcijas tīkla infrastruktūrā (2022. un 2023. gada KVAI), palielināt prasmes un kompetences, kas nepieciešamas zaļās pārkārtošanās procesam (2023. gada KVAI), uzlabot ēku energoefektivitāti un paātrinātu investīcijas ilgtspējīgā transportā un ilgtspējīgā lauksaimniecībā (2022. un 2023. gada KVAI).

(26) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlārs" plānā ir iekļauts plašs saraksts ar vairāk nekā 40 reformām un investīcijām, kas sagrupētas vairākās politikas jomās, piemēram, mājokļu tirgus, izglītība, veselības aprūpe, pensijas, darba tirgus un nodokļi. Dažas no šīm investīcijām un reformām ir iekļautas ANP, piemēram, invaliditātes apdrošināšana pašnodarbinātām personām, pensiju likuma pārskatīšana vai intensīvās aprūpes paplašināšana. Plānā iekļauto reformu un investīciju mērķis ir īstenot KVAI, kuru mērķis samazināt stimulus izmantot elastīgus vai pagaidu līgumus (2022., 2023. un 2024. gada KVAI), veicināt pienācīgu sociālo aizsardzību pašnodarbinātām personām un samazināt fiktīvu pašnodarbinātību (2019., 2020. un

([13]) Sk. Komisijas atzinumu par Nīderlandes budžeta plāna projektu, 26.11.2024., C(2024)9062 final.

2022. gada KVAI). Plānā paredzēto reformu un investīciju mērķis ir arī novērst darbaspēka un prasmju trūkumu, tajā skaitā nodrošināt prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas pamatprasmju uzlabošanai (KVAI, kas sniegti katru gadu kopš 2019. gada) un stiprināt veselības aprūpes sistēmu (2020. gada KVAI). Saskaņā ar prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība" plānā ir iekļautas reformas un investīcijas mājokļu tirgū, ar kurām plānots īstenot KVAI, kas attiecas uz makroekonomikas nelīdzsvarotības procedūru, samazinot mājsaimniecību parāda stimulus un nodrošinot mājokļu pieejamību cenas ziņā un pieejamību privātajā īres tirgū, – divus ieteikumus, kas Nīderlandei adresēti kopš 2019. gada, – un 2023. un 2024. gada KVAI saistībā ar šķēršļiem mājokļu būvniecībai.

(27) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "enerģētiskā drošība" plānā ir iekļautas reformas, kas veicina enerģētisko drošību, pieņemot tiesību aktus, lai strukturāli uzlabotu gāzes piegādes drošību un energotaupības pienākumus uzņēmumiem un iestādēm. Plānā ir aprakstīts arī politikas nodoms īstenot pasākumus noturības stiprināšanai, samazinot atkarību no kritiski svarīgām izejvielām un veicinot neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanu. Dažas reformas un investīcijas ir iekļautas ANP, un to mērķi ir novērst tīkla pārslodzi, atjaunināt gāzes un elektroenerģijas energosistēmu tiesisko regulējumu un veicināt zaļā ūdeņraža tehnoloģiju izmantošanu. Plānā iekļauto reformu un investīciju mērķis ir īstenot KVAI, kuri sniegti, lai veicinātu pāreju uz atjaunīgo enerģiju, tajā skaitā investīcijas tīklā (2019., 2022., 2023. un 2024. gada KVAI) un transporta sastrēgumposmu novēršanu (2019. gada KVAI). Plānā ir iekļautas reformas un investīcijas, kuru mērķis ir risināt KVAI, kas attiecas uz makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, ciktāl tajos ir ieteikts palielināt investīcijas atjaunīgo energoresursu un tīkla infrastruktūras ieviešanā (2022. un 2023. gada KVAI), nodrošināt ēku un ilgtspējīga transporta energoefektivitāti (2022. gada KVAI) un samazināt atkarību no fosilajām degvielām (2022. un 2023. gada KVAI).

(28) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "aizsardzības spējas" plānā ir iekļauts investīciju kopums, kas jāīsteno laikposmā no 2024. līdz 2028. gadam un kas ietver aprīkojuma iegādi, nekustamā īpašuma infrastruktūras atjaunošanu, arī, lai nodrošinātu tās ilgtspēju, un taktiskās IT infrastruktūras modernizāciju un nomaiņu.

(29) Plānā ir sniegta informācija par to, kā tas saskan ar Nīderlandes ANP un attiecīgā gadījumā papildina to. Plānā izklāstītās reformas un investīcijas papildina vairākas darbības, kas veiktas saskaņā ar ANP un kas arī veicina ES kopīgo prioritāšu īstenošanu. Plānā iekļautās jaunās reformas un investīcijas atbilst ANP paredzētajiem pasākumiem. Piemēram, *REPowerEU* nodaļā iekļautais enerģijas tirgus reformu kopums veicina taisnīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos, kā arī enerģētisko drošību, un ANP ietvertie centralizētās plānošanas pasākumi mājokļu piedāvājuma palielināšanai un veselības aprūpes sistēmas stiprināšanai veicina sociālo un ekonomisko noturību.

(30) Plāna mērķis ir palīdzēt nodrošināt Nīderlandes publisko investīciju vajadzības, kas saistītas ar ES kopīgajām prioritātēm. Attiecībā uz kopīgo prioritāti "taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās" plānā izklāstīto investīciju vērtība sasniedz aptuveni 43 miljardus EUR. Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība" plānā ir paredzētas investīciju vajadzības 10 miljardu EUR apmērā mājokļu, darba tirgus un aprūpes investīciju jomā. Attiecībā uz enerģētiskās drošības kopīgo prioritāti plānā galvenokārt ir izklāstītas reformas, bet tajā ir paredzētas investīcijas 300 miljonu EUR apmērā zaļā ūdeņraža tehnoloģiju ieviešanai, uz kurām daļēji attiecas ANP. Saskaņā ar kopīgo prioritāti "aizsardzības spējas" plānā izklāstīto investīciju vajadzību vērtība sasniedz 55 miljardus EUR.

Komisijas novērtējuma secinājums

(31) Kopumā Komisija uzskata, ka Nīderlandes plāns neatbilst Regulas (ES) 2024/1263 16. panta 2. punkta prasībām, jo plāna neto izdevumu virzība neatbilst minētās regulas parāda un deficīta prasībām. Plānā ir noteikts: "*Ja Komisija un Padome uzskata, ka Nīderlandes ierosinātā neto izdevumu virzība neatbilst regulai, Nīderlande atsakās no savām tiesībām iesniegt pārskatītu plānu, kā paredzēts regulas 18. pantā, un saprot, ka Padome pēc Komisijas ieteikuma, pamatojoties uz Komisijas sniegto tehnisko informāciju, var ieteikt izdevumu plānu saskaņā ar regulas 19. pantu. Valdība uzskata, ka ieteikums par izdevumu virzību, pamatojoties uz tehnisko informāciju, ir Eiropas fiskālo noteikumu pareiza īstenošana.*" Ņemot vērā to, ka Nīderlande neplāno iesniegt pārskatītu plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 18. pantu, neto izdevumu virzība jāiesaka saskaņā ar minētās regulas 19. pantu, pamatojoties uz Komisijas 2024. gada 21. jūnijā sniegto tehnisko informāciju.

PADOMES VISPĀRĒJAIS SECINĀJUMS

(32) Padome pieņem zināšanai Nīderlandes vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu, tostarp Nīderlandes atteikšanos no tiesībām iesniegt pārskatītu plānu, un uzskata, ka Padomes ieteikuma pilnīga īstenošana palīdzētu nodrošināt stabilas publiskās finanses un atbalstīt valsts parāda ilgtspēju, kā arī ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

(33) Padome pieņem zināšanai Komisijas veikto plāna novērtējumu. Tomēr Padome aicina Komisiju iesniegt savu novērtējumu par turpmākajiem plāniem atsevišķā dokumentā, kas nav Komisijas ieteikumi Padomes ieteikumiem.

(34) Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu par neto izdevumu virzību un galvenajiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem plānā, tostarp saistībā ar Komisijas iepriekšējiem norādījumiem, kā arī plāna neto izdevumu virzības ietekmi uz valsts budžeta deficītu un parādu. Padome pieņem zināšanai riskus attiecībā uz perspektīvu. Konkrētāk, Padome atzinīgi vērtē arī to, ka pirms plāna iesniegšanas notika apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām. Padome arī atzīmē, ka ģeopolitiskie riski var radīt spiedienu uz aizsardzības izdevumiem.

(35) Padome sagaida, ka Nīderlande būs gatava vajadzības gadījumā pielāgot savu fiskālo stratēģiju, lai nodrošinātu ieteiktās neto izdevumu virzības sasniegšanu. Padome apņemas cieši uzraudzīt ekonomikas un fiskālās norises, tostarp tās, kas ir plāna scenārija pamatā.

(36) Padome uzskata, ka ir pamatoti turpināt diskusijas, lai panāktu kopīgu izpratni par kumulatīvo neto izdevumu pieauguma tempu ietekmi uz gada uzraudzību, gatavojoties nākamajai fiskālās uzraudzības kārtai.

(37) Padome pieņem zināšanai Komisijas aprakstu par reformām un investīciju vajadzībām un nodomiem, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt šādu reformu un investīciju īstenošanu. Padome, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem ziņojumiem, izvērtēs šādas reformas un investīcijas un uzraudzīs to īstenošanu Eiropas pusgada ietvaros.

(38) Padome gaida Nīderlandes gada progresa ziņojumus, kuros jo īpaši tiks sniegta informācija par Padomes noteiktā neto izdevumu virzības sasniegšanas gaitu, kā arī par plašāku reformu un investīciju īstenošanu Eiropas pusgada kontekstā.

(39) Pamatojoties uz Komisijas novērtējumu un Nīderlandes atteikšanos no tiesībām iesniegt pārskatītu plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 18. pantu, Padomei saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 19. pantu būtu jāiesaka Nīderlandei neto izdevumu virzība, kas balstīta uz Komisijas 2024. gada 21. jūnijā iesniegto tehnisko informāciju.

AR ŠO IESAKA Nīderlandei rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka neto izdevumu pieaugums nepārsniedz šā ieteikuma I pielikumā noteiktos maksimumus.

Briselē, 2025. gada 21. janvārī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

A. DOMAŃSKI

I PIELIKUMS

Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi
(gada un kumulatīvie pieauguma tempi nominālā izteiksmē)

Nīderlande

Gadi		2025	2026	2027	2028
Pieauguma tempi (%)	Gadā	3,5	3,3	3,0	3,0
	Kumulatīvi (*)	10,4	14,0	17,5	21,0

(*) Kumulatīvos pieauguma tempus aprēķina, par bāzes gadu pieņemot 2023. gadu. Kumulatīvos pieauguma tempus izmanto, veicot kontroles konta *ex post*atbilstības ikgadējo uzraudzību.